

2023-09-05

Riktlinjer hat, hot, trakasserier mot förtroendevalda

**SÄTERS
KOMMUN**

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Riktlinjer - Hat, hot, trakasserier mot förtroendevalda	Riktlinje	
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Sektorchef kommunstyrelses sektorn		Intranet författningssamling
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunstyrelsen	2023-09-05	KS2023/0274

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte med riktlinjerna	4
1.2	Mål	4
1.3	Målgrupp	4
1.4	Ansvar för skydd mot hot, hat, våld och påverkan	5
1.4.1	Polisen	5
1.4.2	De politiska partiernas ansvar	5
1.4.3	Säter kommuns ansvar	5
1.5	Definitioner	5
1.5.1	Förtroendevald	5
1.5.2	Hatbrott	5
1.5.3	Otillåten påverkan	6
2	Åtgärder vid incidenter med hot, hat eller våld	6
2.1	Akuta åtgärder	6
2.2	Icke-akuta åtgärder	7
3	Polisanmälan	7
3.1	Åtkomstskyddad polisanmälan	7
3.2	Stöd i rättsprocessen	7
3.2.1	Stödperson	7
3.2.2	Målsägandebiträde	8
3.3	Skydd för den utsatte	8
3.4	Stöd till den utsatte	8
4	Viktiga telefonnummer	8

1 Inledning

Den offentliga förvaltningen ska präglas av demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. Hot och våld riktad mot förtroendevalda samt mot offentliga sammanträden innebär ett allvarligt hot mot dessa grundläggande principer och den demokratiska beslutsprocessen riskerar att störas. Detta kan leda till att politiker tvekar inför beslut, blir påverkade i sitt beslutsfattande, hoppar av sina uppdrag eller väljer att inte engagera sig i vissa politiska frågor. Det kan även försvåra rekryteringen av nya politiker samt påverka hur tillgängliga de förtroendevalda blir gentemot medborgarna.

1.1 Syfte med riktlinjerna

Riktlinjerna ska utgöra ett stöd och en vägledning för kommunens förtroendevalda i syfte att öka tryggheten vid utförande av offentliga förtroendeuppdrag. Syftet är att skapa en tydlighet och fastställa ett gemensamt förhållningssätt för att på så sätt förebygga och motverka hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda.

Riktlinjen är också tänkt att uppmärksamma och motverka normalförskjutningen om att de förtroendevalda ”ska tåla lite mer”. Störningar, olyckor och ohälsa vid offentliga sammanträden.

1.2 Mål

Målet med riktlinjen är att den eller de förtroendevalda som drabbas:

- inte ska påverkas i sitt beslutsfattande,
- ska kunna utföra sitt uppdrag utan inskränkningar samt
- ska känna godtagbar trygghet och säkerhet både under sitt uppdrag och i övriga sammanhang

1.3 Målgrupp

Ordföranden i nämnder och styrelser, samt partiernas gruppledare, ansvarar för att denna riktlinje blir känd för de förtroendevalda samt att den följs. Det är särskilt viktigt att informera nya förtroendevalda. Varje enskild förtroendevald har också ett eget ansvar för att rapportera eventuella händelser och hålla sig uppdaterad med dessa riktlinjer.

1.4 Ansvar för skydd mot hot, hat, våld och påverkan

1.4.1 Polisen

Den lokala polisen har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda i kommunen. Hot och våld mot förtroendevalda är alltså i första hand en polisiär fråga.

1.4.2 De politiska partiernas ansvar

Det egna partiets organisation har huvudansvaret för säkerhetsfrågor gällande hot, våld och trakasserier mot partimedlemmar och företrädare.

1.4.3 Säter kommuns ansvar

Sätters kommun har genom denna riktlinje tagit beslut om det ska finnas rutiner för att kunna agera när någon förtroendevald drabbas av hot eller våld.

Kommunens säkerhetsansvarige ansvarar för att arbetet bedrivs systematiskt och är hållbart över tid. När en förtroendevald blivit utsatt kan och ska kommunens säkerhetsansvarige kontaktas. Säkerhetsansvarige ansvarar, tillsammans med den förtroendevalda, för att en incidentrapport upprättas. Den förtroendevalde ska tillsammans med säkerhetsansvarige göra en riskbedömning och eventuellt upprätta en handlingsplan.

När en händelse inträffats är det viktigt att en återkoppling sker till den utsatte och att händelsen följs upp. Det är säkerhetsansvarige som ansvarar för att återkoppling och uppföljande samtal sker med den utsatte förtroendevalda. Formerna och omfattningen av återkoppling bestäms tillsammans med den utsatte förtroendevalda.

1.5 Definitioner

1.5.1 Förtroendevald

Med förtroendevald i denna riktlinje avses person som, vid tidpunkten för händelsen, har ett politiskt uppdrag för sitt parti i Sätters kommuns fullmäktige, nämnder eller styrelser. Vidare måste den inträffade incidenten ha skett i eller till följd av uppdraget i kommunen.

1.5.2 Hatbrott

Om ett angrepp beror på gärningspersonens negativa inställning till den drabbades hudfärg, nationella eller etniska ursprung, religionstillhörighet, trosbekännelse eller sexuella läggning är detta klassat som hatbrott och kan leda till straffskärpning vid lagföring. Det är viktigt att detta anges vid en polisanmälan.

1.5.3 Otillåten påverkan

Begreppet "otillåten påverkan" omfattar en rad olika handlingar som syftar till att påverka politikernas och tjänstemäns beslutfattande. När denna typ av brott begås på ett organiserat och systematiskt sätt kan det allvarligt skada det demokratiska systemet.

Otillåten påverkan kan innebära en svår kränkning som kan medföra psykiska eller fysiska skador för den som drabbas. Det är också ett arbetsmiljöproblem och kan vara ett säkerhetsproblem både för den drabbade och kommunen. Otillåten påverkan kan handla om påtryckningar som:

- trakasserier, till exempel kränkning, ofredande
- utpressning eller andra straffbara påtryckningar
- hot och våld
- fysiskt våld mot person eller egendom
- korruption i form av otillbörliga erbjudanden av olika slag

Det är av största vikt att alla hjälps åt med att motverka och förebygga otillåten påverkan så att rättssäkerhet och demokrati inte påverkas. Polisanmäl alltid otillåten påverkan. Överväg att begära åtkomstskydd av anmälan.

2 Åtgärder vid incidenter med hot, hat eller våld

2.1 Akuta åtgärder

Då hot- eller våldssituation inträffar:

- Försök lämna den hotfulla situationen/personen och gå därifrån om det är möjligt.
- Larma snabbt via telefon 112, personlarm eller ropa på hjälp
- Vid akutsamtal uppger du namn, platsen, skador, hot, drabbade samt telefonnummer man kan nå dig på. Polisen gör en riskbedömning och åtgärder vidtas efter polisens bedömning.
- Informera kommunens säkerhetsansvarig.
- Kontakta också partiets gruppledare och säkerhetsansvarig

2.2 Icke-akuta åtgärder

När något har inträffat men situationen inte (längre) är akut:

- Spara all dokumentation om hot eller trakasserier du utsatts för och som kan användas som bevismaterial. Vid hot via sociala medier ska en ”print screen” göras och bilden sparas
- Notera, om det är möjligt, kontaktuppgifter till personer som hört eller sett vad som hänt
- Kontakta säkerhetsansvarige för att upprätta en incidentrapport.
- Polisanmäl

3 Polisanmälan

Grundregeln är att brott ska polisanmälas och att polisen ska utreda dessa. Om någon blir utsatt för hot, våld eller trakasserier är det därför viktigt att en polisanmälan görs. Det ger polisen betydligt större möjligheter att förhindra att gärningspersonen upprepar brott, samt möjliggör att personen kan lagföras.

Det är alltid den som drabbas som avgör om en polisanmälan ska göras.

Kom ihåg – Alla händelser behöver inte polisanmälas, men samtliga händelser ska rapporteras.

3.1 Åtkomstskyddad polisanmälan

Förtroendevalda har lagstadgad rätt att begära att polisanmälan blir åtkomstskyddad. Detta innebär att endast de tjänstemän vid polisen som är berörda och arbetar med ditt ärende kan ta del av innehållet.

3.2 Stöd i rättsprocessen

3.2.1 Stödperson

Den som drabbas av hot, våld eller trakasserier har i de allra flesta fall rätt att ta med en stödperson vid besök hos polisen. Den drabbade bestämmer själv vem som ska vara stödperson. Det kan exempelvis vara en vän, en arbetskollega, en tjänsteman från kommunkansliet eller någon från en brottsoffer- eller kvinnojour.

3.2.2 Målsägandebiträde

Den som drabbas kan även i rättsprocessen få ett målsägandebiträde, ofta en advokat, som hjälper den drabbade. Målsägandebiträdet utses av domstolen och om det beviljas är det kostnadsfritt. Målsägandebiträdet ger stöd under hela den juridiska processen genom att ta tillvara den drabbades intressen som brottsoffer till exempel genom skadeståndstalan. Eventuellt önskemål om målsägandebiträde ska framföras till polis eller åklagare.

3.3 Skydd för den utsatte

Polismyndigheten har brottsoffersamordnare som arbetar med stöd och kan erbjuda åtgärder för hotade som behöver skydd. Polisen bedömer hur stort behovet av skydd är och vilken skyddsåtgärd man beslutar att vidta i det enskilda fallet. Exempel på skyddsåtgärder kan vara rådgivning, bevakning och olika tekniska hjälpmedel.

3.4 Stöd till den utsatte

Stödsamtal eller annat psykologiskt stöd kan, i rimlig utsträckning, erbjudas via kommunens befintliga upphandlade kanaler. Kontakta omedelbart kommunens säkerhetsansvarig för samråd och bedömning. En förutsättning för att kommunen ska kunna erbjuda stöd via befintliga kanaler är att händelsen är polisanmäld eller kommer att polisanmälas av den drabbade.

4 Viktiga telefonnummer

Akut	Polis, Ambulans, Räddningstjänst: 112
Ej akut	Polis: 114 14
Säkerhetsansvarig	0225 – 55 112